

Zalasnica.

I.

ridiga je bila zelo lepa. Dekletom so povedali, da bi morale pri obleki in pri drugih rečeh, ki jih vpelje nova moda, vselej presoditi, če je vse spodobno in če je primerno njihovemu stanu. Kar pristoji kaki mestni gospodični, to se včasih grdo vidi na kmetiškem dekletu. Vse, kar preveč kriči in preveč vleče oči nase, je neokusno. Tega ni posnemati, čeprav bi videle, da prineso dekleta, ki pridejo iz mest, kaj takega s seboj. Vse, kar je ničemurno in služi ničemurnosti, poštenemu dekletu ne pristoji in je na njej nelepo in neokusno — —

Kristina je v cerkvi te besede poslušala z usti in ušesi. Kristina se še ni štela med velika dekleta, ker je služila pravzaprav še za pastirico. Vendar — pastirice pa tudi niso vse tako velike, kot je bila Kristina. Kristina je čutila, da se ji v zadnjem času oglašča v srcu vedno bolj nekaj, kar je morebiti v resnici že ničemurnost! Pred oči ji je stopila suknja... Suknja, kakršno je imela to zimo tolikrat v mislih in ki si je je za prihodnjo zimo tako silno želela...

— Bog vedi, ali je suknja tudi ničemurnost?

Tista in taka, kot so jih nosile dekleta preteklo zimo? Ne taka, ki je ušinjena čez pas in ne sega niti do kolen. Prava suknja, z širokimi, nazaj privihanimi rokavi, ki se ohlapno spuščča preko vsega života in ki sega nizko dol do roba krila... Suknja s širokim ovratnikom, ki sega preko ram! Na ovratniku se bliščita dva široka gumba, tik nad vsako ramo po eden... In potem ohlapen pas, ki se zapenja spredaj s prav takim gumbom... Taka suknja! Draga je! Do dvatisoč stane! In vendar so imele take preteklo zimo skoro vsa večja dekleta v fari. Oberčeva, ki je iz najboljše hiše v fari, je imela za ovratnik celo ustrojeno kožo srnjaka, ki ga je bil ustrelil brat pozimi v planinah. Katreževa pa je bila kupila namesto ustrojene kože črnega žameta, ki se je — kadar je posijalo solnce — kar prelival v barvah... Bogve, ali je to ničemurnost, če se ovratnik preleva v barvah? In — ali kmetiškem dekletu pristoji žamef za ovratnik? Ali pa celo ustrojena srnjakova koža?

In potem: čevlji z visokimi petami in gumijem? O visokih petah je že brala nekje, da niso zdrave, zato, ker pride vsa teža telesa preveč na prste. In vendar jih nosijo! Če je res nezdravo in nespametno, kako to, da jih nosijo celo izobrazena dekleta? Morebiti pa tista dekleta le niso tako izobrazena? Enkrat je vprašala Kristina svojo sestrično Marjeto, zakaj nosi take pete. Pa je rekla, da zato, da ima lepšo hojo. Smešno! Saj to ni hoja, ampak prerivanje, stopicanje! Katreževa jih pa nosi zato, da je večja videti. Večja videti? No, Katreževa pač, ker je majhna in debela kakor štrukelj. — Kaj pa gumi? Po cestah mogoče. Toda v hribe? Ko

so pota kamenita, grampava in jarkasta? Oberčeva jih je nosila štirinajst dni. Ko je pa prišla po štirinajstih dneh v cerkev ž njimi in je klečala, so se posmehovali fantje pod korom in rekli da ji pete cvetó ...

In ne najzadnje — narodna ruta? Zoper to bi morebiti le ne bilo nič reči. Narodna ruta je rdeče-rožasta in se zavezuje zadaj za vratom. Če je obraz mlad, pravijo, da je po ruti še mlajši. A, če je star —?! Jej! Marječkarjeva je že čez trideset let in ima velik in kljukast nos. Zdaj si pa zavezuje narodno ruto zadaj za vratom... O! Ali misli, da jo bo pomladila narodna ruta? In k temu bi morala biti menda tudi druga obleka narodna? Rožasto krilo, v gube nabrano, moderc z preponkami, nabrani rokavci... To pač! Za ob nedeljah popoldne prav lepo!

Kaj pa zalasnice? Take, kot so jih pričele zdaj nositi dekleta: posrebrene, z vdelanimi steklenimi biseri, ki so nanizani v krogu? Nekateri se norčujejo iz njih in pravijo, da so zalasnice kakor očali. In res so kakor očali, zlasti, ako jih zatakne dekle na vsako stran po eno... Pravijo, da je neokusno nositi na vsaki strani po eno zalasnico. Le ena pristoji lepo; pa tista ne sme biti steklena, ampak rožena. Roževina pa mora imeti barvo las, zato, da ne vleče pogleda... Vendar: kako to, da so se poprijela dekleta steklenih zalasnic? In da nosijo kar na vsaki strani po eno?

Take in podobne misli je vzburkala v Kristini pridiga. Kaj naj zdaj stori? Kaj naj ukrene?

Zaostaja nerada za svetom, ki hoče biti lep, in vendar — kaj pa ničemurnost? To!

Kristina se je namenila, da kupi po maši dve zalasnici. Ne zase, ampak za Pepo! Pepa jí je bila naročila, ko je odhajala na Goro: »Kupi mi dve taki zalasnici, ki se svetita — če hočeš, da bom pasla.« Pepa namreč že pase in bo pozneje za pastirico pri hiši, ko bo Kristina prestopila za deklo. Zdaj Kristina ne ve, ali bi ali ne bi... Če bi, potem bi imela morebiti greh tudi za Pepo? Zlasti, ker je Pepa še otrok in stara šele deset let. Če ji pa ne kupi, potem Pepa ne bo hotela sama pasti, in Kristina bo morala biti še celo leto in dan za pastirico... Ko bi le vedela, kaj naj stori? To jo bega.

Od pridige ni ostalo Kristini nič več ko tisto o ničemurnosti. Tudi med mašo so jo motile posvetne misli. Po maši pa je pokleknila pred svetega Valentina in je imela zelo gorečo željo, da bi ji dal sveti Valentin pravo misel, kako naj si pridobi Pepo, če mogoče brez zalasnic... Pa — kakor je goreče prosila: sveti Valentin je zrl od nje proč nekam na tiste svoje bolnike, ki so mu stegovali roke v pomoč. Njegova desnica se je stegovala čez te bolnike in reveže, kot bi hotel reči: »Ti so potrebni moje pomoči, Kristina pa sama premišljuj, kako se izmotaš iz svojih posvetnih skrbi in zmed...«

Sama —? Kako bi mogla sama? Doslej se je v takih rečeh opirala le na Barbaro, ki je bila pametna in pobožna in domača pri hiši. Zdaj je pa Barbara že pol leta v Kamniku, kjer se uči šivati. In ves čas je ni bilo nič domov; piše pa tudi tako malo. Pepa pa tako preklicano svojeglaven

otrok. Gospodar Andrej, ki se je priženil k hiši, je Pepin stric; zato je Pepa zdaj skoro domača pri hiši, Kristina pa le služi. Pa tudi oče in mati imata Pepo zelo rada in jo vedno zagovarjata. Dozdaj sta pasli Kristina in Pepa skupaj. Pa, če se je Pepi zljubilo in je rekla: Danes pa ne grem — sta oče in mati takoj rekla, naj ostane doma, in tudi gospodar Andrej ni rekel, da naj ne ostane. In če je bila Pepa že na paši, in sta se z Kristino kaj sporekli, pa je že nabrala šobo, vrgla šibo vstran in ušla domov... Zdaj pa: da bi Pepa res sama pasla?! Lahko, če bi hotela. Ali zahtevala bo od Kristine zdaj to, zdaj ono. Zdaj zahteva zalasnice. Kaj bi rekla Barbara, ko bi vedela, da Kristina za Pepo kupuje zalasnice? Toda, ali naj ostane Kristina svoj živ dan pastirica? Nekaj kronic na leto in eno ovco in enega koštruna — to je vse! In s tem naj si napravi obleko? Suknjo: tisto s širokim ovratnikom, z gumbi in s pasom, ki ohlapno pada čez ves život in sega do roba krila... Ti mili Bog! S tako beračijo na leto?

(Dalje prih.)

Vanin:

Gozd šumi.

*Gozd šumi,
kot bi jezdila skózenj
četa duhov.*

*Veličastno se pripogibljejo veje,
slavnostno klanjajo stari vrhovi,
listje vzdrhtevo prestrašeno,
gledajo debela preplašeno,*

*Čudna pesem
valuje od grma do grma,*

*sèm od vasi med drevje zvečer.
Sprejema tožbe, pozdrave, vzdihne,
in že je ni več nikjer.*

*Koliko sanj ti je zaupanih,
drevje šumeče,
koliko prošenj
se je že k tebi zateklo
gorko proseče — — ?*

